

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY II - NÚM. 20

SURT ELS DISSABTES

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.^a

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

BARCELONA, 7 GENER 1939

Editorial

Aquesta setmana es compleixen cinc anys d'actuació presidencial del vell lluitador Lluís Companys, ara més que mai President de Catalunya i de tots els catalans. I precisament en aquests dies és quan al tremp republicà nacionalista que informa els seus actes, juga prou fort i clar en defensa del patrimoni territorial, econòmic i social de la nostra terra. Companys ha parlat darrerament que lliurarà al Parlament català, per a la seva aprovació, un pla financer i pressupostari de la Generalitat, sota les línies bàsiques de la legalitat constitucional. Es, ni més ni menys, que l'inici a la pràctica d'una nova era preponderantment republicana democràtica, encaminada a accelerar la victòria i incrementar la tan necessària reconstrucció econòmica del país. Sap prou bé el President Companys, que per aquest camí trobarà l'escalaf i assistència necessària no solament de totes les organitzacions que admeten la legalitat constitucional, ans també, la de tot el poble català que espera ansiós la posta en la realitat d'aquest programa. I és evident que si aquest és el criteri de la massa antifeixista majoritària la de donar tot el suport que calgui al Govern que porti això en la seva declaració política al Parlament Català, els representants legals del poble, els diputats, hauran de donar-hi el seu vot de confiança il·limitada.

Qualsevol sector polític minoritari que volgués oposar-s'hi, hauria d'ésser considerat forçosament, com entrebancador de l'obra de recobriment democràtic iniciada pel President Companys, i a l'ensens, ben poc disposat a accelerar la victòria de la República i amb ella la pau i el benestar del nostre poble.

D'existir, malauradament, tal sector d'opinió, convindria fer-li present la conducta de l'actual Govern de la República, cada dia més disposat a la total posta en pràctica dels 13 Punts de finalitats de guerra, que a fi de comptes no representen més que les línies liberals i democràtiques en què es basaren les Corts Constituents en promulgar la vigent Constitució de la República espanyola.

No creiem, que un i altre Govern hagin d'imitar les seves conductes, però, en aquesta, en l'anar al recobriment de la legalitat republicana, és necessari i urgent, que el Govern de la Generalitat imiti al de la República, i si l'actual té dificultats en fer-ho, que en vingui un altre, que sota el guiatge del nostre President Companys, porti a cap aquesta obra de victòria i salvació del país, com ho veient el Govern presidit pel Dr. Negrín. Lluís Companys, sap perfectament que tots els catalans, diputats i partits republicans catalanistes de la nostra terra, l'acompanyaran fins on calgui i sigui necessari per a salvar Catalunya i les seves llibertats.

Femina

LA CARTA

Des del nostre lloc de treball l'hem vist. Venia el nostre home — el que avui ens ocupa — caminant amb verà agilitat malgrat els anys que s'acusaven impecables en tot ell. Era el vertader prototipus del nostre pagès — el pagès del camp —: la testa nevada mal coberta per una gorra fosca, la brusa blava, curta, calces de vellut, espadnyes de vetes, el rostre arrugat, color de la terra, ulls vius, simpatia tot ell, i portava a la mà una carta. La fina blancor del sobre feia bonic tenint per fons la rusticitat noble de la pagesia. Arribà a la bústia el nostre home, passà la vista per l'escrit, i després, amb veneració, com una adoració sagrada, s'acostà el paper al rostre i hi diposità un bes. Després, la petita espitllera de la bústia engolí la carta.

Ens colpí d'emoció aquest gest. I per una estranya raresa de la nostra ment, massa imaginativa, endevinàrem el que. I després la sort — cercada per nosaltres — ens afirmà en les nostres suposicions; i el nostre home ens parlà.

Té un fill que, com ell, era pagès; a pagès vivien i el fill portava el trasbals i conreament de la terra. La terra té molta extensió; els avellaners hi són magnífics i esponerosos; les oliveres amples, els garrofers ufanosos; els fruiters saborosos i primicers; les verdures s'hi crien ràpides i bones, i la casa és gran, d'amples sales i espaioses alcoves, amb una esgolfa on s'hi assequen les figures i les pomes, i els codonys hi posen un perfum inigualable, i el dolç raïm penjat al sostre fa de tant en tant un degotim que és un nèctar; d'una cort gran on els garrins grunyeixen tot el dia, amb una era oberta a tots els vents i on l'aviram clogeja tranquil·lament.

Eren feliços a la nostra masia; la mare cuidava d'aquesta llar — semblant a un paradís —, el fill era l'eix dirigent de tota la terra, i el pare l'ajudava; ell ja havia donat a la terra el millor de la seva joventut.

Però un dia la nostra Pàtria fou traïdorament portada a una guerra sense treva, i el nostre jove pagès, complint com els homes han de complir, deixà l'aixada i la rella i les substituï pel fusell i la metralladora. Ara han passat set mesos, molt; la terra començava a negligir-se, però el nostre vell pagès veïé que encara no havia arribat l'hora del seu descans. I desentumint els ner-

vis, agafà ell les regnes de la rella abandonada i picà amb braó la terra amb l'aixada nova.

I pare i fill compleixen llur deure de bons catalans. El fill escriu als pares com lluita amb fe i entusiasme per la nostra gran victòria. «Cada dia agafo amb més fermesa el fusell. Jo que veig aquestes terres abans fructíferes, ara abandonades, ermes per la petja de l'invasor, penso amb la meua, de terra, amb la nostra, amb tota la gran terra catalana, i no vull, de cap manera, que l'enemic arribi fins ací i la sembri de sal.»

I el pare escriu al fill: «Continua com ara, fill meu, lluita, lluita per tal que l'enemic no avanci un pas més la seva garra homicida vers la nostra terra; i si malauradament fos així, si degut a la seva refinada maldat pogués avançar, no temis, que ací encara resto jo, encara restem nosaltres, els vells, que portant per arma la destralt i per fusell la falç que en èpoques de l'any ens ajuda a portar el pa a casa, els donàrem el merescut càstig a la seva vesànica criminalitat.»

Cors grans, nobles, bons, catalans! Quin bo fa saber que a casa nostra tenim soldats que escriuen aquestes coses i ancians que en diuen aquestes altres! Quin orgull en aquesta hora tan greu, el poder-se dir català!

Callà el nostre pagès. Des del lloc on som s'albira molta extensió de terreny, d'aquesta terra que ell promet defensar amb la falç al púny — bon cop de falç, gent de la nostra terra, per abatre l'enemic! —; i en veure-la amb tota la seva magnífica exuberància i esplendorositat, amb tota la gamma de verds i oeres, amb algun puntet blanc d'un massa atrevit ametller que vol florir abans d'hora — és que vol avançar-se a portar la seva ofrena als nostres braus combatents per portar-nos la victòria? —, amb aquesta boirina lluminosa i transparent que l'envolta com a una bella coqueta, amb aquesta pau i beatitud que plana damunt d'ella, el nostre pagès somriu dolçament. «No, mai, mai posarà l'enemic la seva petja oprobiosa al sòl d'aquesta terra!» I la mà que portava la carta al fill és clou amenaçadora i prompta a la defensa, mentre els llavis primis que devotament han besat el paper, mormolen una pregària laica d'amor a la Pàtria.

ANTONIA ABELLO

La nova era iniciada pel President Companys de reconstrucció financiera i pressupostària de la Generalitat, ha d'ésser recolzada com un sol home per tot el poble liberal i democràtic de Catalunya. Qui en fassi obstrucció sistemàtica de fet es posa al marge de la legalitat constitucional i de la justa política de finalitats de guerra preconitzada pel govern presidit pel Dr. Negrín.